

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 20. února 2024 v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lucie Černé a soudkyň JUDr. Evy Holasové a JUDr. Ivany Doubkové **odvolání obžalovaného G [REDACTED] B [REDACTED]**, narozeného [REDACTED] ve [REDACTED], proti rozsudku Okresního soudu v Kladně ze dne 12. října 2023, číslo jednací 2 T 6/2020-863, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odstavec 1 písmeno e), f), odstavec 2) trestního řádu se napadený rozsudek **částečně ruší**, a to ve výroku o **trestu a náhradě nemajetkové újmy**.

Podle § 259 odstavec 3 trestního řádu se ve věci znovu rozhoduje tak, že obžalovaný

G [REDACTED] B [REDACTED]

narozený [REDACTED] ve [REDACTED], invalidní důchodce, trvale bytem [REDACTED],

se odsuzuje

podle § 199 odstavec 2 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody **v trvání 2 let**.

Podle § 81 odstave 1 a § 82 odstavec 1 trestního zákoníku se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu **v trvání 3 let**.

Podle § 228 odstavec 1 trestního řádu je obžalovaný **povinen** nahradit poškozené R [REDACTED] B [REDACTED], narozené [REDACTED], bytem [REDACTED], náhradu nemajetkové újmy na zdraví odpovídající ztížení společenského uplatnění **ve výši 206 376 Kč** spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 206 376 Kč **počínaje od 10. 6. 2020** do zaplacení, a náhradu nemajetkové újmy odpovídající ochraně osobnosti **ve výši 100 000 Kč** spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 100 000 Kč **počínaje od 10. 6. 2020** do zaplacení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhová

Podle § 229 odstavec 2 trestního řádu se poškozená R. B. odkazuje se zbytkem nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný G. B. **uznán vinným** zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, 2 písm. b), d) tr. zákoníku, kterého se podle skutkových zjištění prvního soudu dopustil tím, že **od 1. 7. 2004 do 24. 6. 2018** v rodinném domě v ulici [redacted] v místě společného bydliště, nejprve od roku 2004 až do roku 2013 převážně fyzicky a následně od roku 2013 do roku 2018 převážně pouze psychicky, týral svoji manželku R. B., narozenou [redacted], a to tak, že ji opakovaně urážel vulgárními výrazy, přičemž ji takto urážel nejméně dvakrát týdně, ponižoval ji a křičel na ni, zesměšňoval ji, vyčítal jí její neschopnost, např. pokud měla pozdě uvařeno, pokud se na něj špatně podívala, pokud nesouhlasila s výběrem nábytku nebo pokud si chtěla něco uvařit v kuchyni, kde byl zrovna on, přičemž ji po celou dobu omezoval v hospodaření s financemi, které sám spravoval na svém účtu, kam mu poškozená musela posílat svoji výplatu, příp. i dávky v nezaměstnanosti, uděloval jí příkazy ohledně toho, jaké finanční částky může vybrat a kolik si z dané částky může ponechat, a neměla tedy možnost, aby si zakoupila, co potřebovala, přičemž obžalovaný si ze společných finančních prostředků pořizoval, co chtěl, dále poškozenou psychickým nátlakem donutil k uzavření několika půjček, přestože se bála, že nebudou schopni půjčky splácet, v případech fyzických útoků se jednalo o strkání, facky, podkopávání nohou, k nimž docházelo i dva až třikrát týdně, opakované zamykání poškozené v koupelně na několik hodin, v několika případech dal poškozené naprosto nečekaně facku, a to např. z důvodu, že byl nepořádek v kuchyni, přitom ji častoval vulgárními výrazy s výčitkami o její neschopnosti, nebo z důvodu, že špatně odpověděla, nebo něco řekla, v březnu 2008 při společné jízdě v osobním vozidle ji udeřil pěstí do její levé tváře, čímž jí způsobil hematoma, a to z toho důvodu, že jej požádala o snížení rychlosti vozidla, hádky a výčitky neustávaly po celou dobu, v neustanovené době, když odešla do koupelny, za ní vběhl s nožem v ruce, stál na prahu a křičel na ni, v roce 2015 kopl do police v ložnici tak, že se na ní police vysypaly, poté častování vulgárními výrazy a výčitky ze strany obžalovaného neustávaly, opakovaly se skoro každý den, přičemž vše vyvrcholilo dne 24. 6. 2018, kdy si obžalovaný uvědomil, že jeho manželka nestáhne svou žádost o rozvod, a proto jí vulgárně nadával, říkal jí, že je pitomá, že se chce rozvést, když se s ním má jak prase v žitě, poškozená odešla do ložnice, kam za ní obžalovaný nejméně třikrát po sobě vstoupil a častoval ji vulgárními výrazy a když jeho chování ignorovala, začal být agresivnější, proto se v ložnici zamkla, obžalovaný začal do dveří kopat, lomcovat s nimi, lomcovat za kliku a křičet, že to nedopadne dobře, že ji zabije a proto poškozená zavolala ze strachu o svůj život Policii ČR, přičemž poškozená v přímém důsledku dlouhodobého psychického a fyzického týrání ze strany obžalovaného utrpěla posttraumatickou stresovou poruchu, která po dobu delší než šest týdnů poškozenou omezovala na obvyklém způsobu života zvýšenou úzkostí, depresivním laděním, anticipační úzkostí, poruchami spánku, obavami o budoucnost, vyhýbavým chováním, sníženým sebevědomím, sociální izolací a zvýšenou hladinou emoční citlivosti.
2. Za to byl **odsouzen** podle § 199 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 2 let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou.
3. Podle § 228 odst. 1 tr. řádu byl obžalovaný zavázán nahradit poškozené R. B., nar. [redacted], náhradu nemajetkové újmy na zdraví odpovídající ztížení společenského uplatnění **ve výši 406 376 Kč** se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně počínaje od 10. 6. 2019 do zaplacení, a náhradu nemajetkové újmy odpovídající ochraně osobnosti **ve výši 100 000 Kč** se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně počínaje od 10. 6. 2019 do zaplacení.
4. Proti rozsudku podal **obžalovaný včasné odvolání**, kterým napadá rozsudek v celém rozsahu. Skutková zjištění prvního soudu považuje za nesprávná, jelikož se neopírají o pevný důkazní základ a nesprávné je rovněž právní posouzení zjištěného skutkového stavu, čímž došlo

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

k porušení trestního zákoníku. I kdyby se čistě hypoteticky dopustil jednání, jež je mu kladeno za vinu, uložený trest je nepřiměřeně přísný a nesprávné je rovněž rozhodnutí o uplatněném nároku poškozené. Stejně jako v původním řízení opakuje argumenty své obhajoby a trvá na tom, že se zažalované trestné činnosti nedopustil. Připustil však konflikty s poškozenou, které byly charakteru spíše manželské roztržky nebo hádky a připustil potíže i s rodinným hospodařením, což ve své výpovědi potvrdil i slyšený syn L. B. Namítá, že míra agresivity a intenzity hádek měla klesající, nikoli eskalující tendenci, jelikož hádky byly v pozdější době již méně časté. Podrobně rozebírá výpověď poškozené, kterou považuje za nevěrohodnou. I kdyby však bylo vycházeno z výpovědi jmenované, pak by bylo třeba dojít k závěru, že šlo o jednotlivé izolované excesy s časovými rozestupy, kdy tyto lze podřadit maximálně pod přestupkové chování. Také znalkyně Mgr. Fechtnerová uvedla, že problematické jednání obžalovaného mělo být ve vlnách, což podle ní mělo být důvodem, proč poškozená ve vztahu tak dlouho vydržela. To, je také jedna z podstatných skutečností zcela zpochybňujících spáchání trestného činu, jak uvedl ve svém rozhodnutí i samotný Nejvyšší soud. I kdyby se v případě jednání obžalovaného hypoteticky jednalo o trestné činy, pak by tyto byly promlčeny ve lhůtě 5 let podle § 34 odst. 1 písm. d) tr. zákoníku. Dle přesvědčení obžalovaného znovu provedená výpověď poškozené při hlavním líčení dne 5. 9. 2023 nemohla objektivně přinést nic nového, přičemž jakékoli novoty či upřesnění představují spíše důvody k pochybování o věrohodnosti a mělo by na ně být tímto způsobem také nahlíženo. Dále pak obžalovaný poukazuje na to, že se poškozenou podařilo přichytit při lži, když tvrdila, že nikdy nebyla odsouzena za trestný čin, což je v rozporu s jejím rejstříkem trestů. Jako důkaz k prokázání nevěrohodnosti jmenované proto navrhol svědeckou výpověď své matky V. B. V bodu IV. odůvodnění odvolání pak podrobně rozebírá společné financování a údajné finanční týrání poškozené s tím, že je pravdou, že v určité době přinášela do společného rozpočtu poškozená více peněz, což bylo způsobeno zdravotními problémy obžalovaného, nicméně byly také doby, kdy výrazně více přispíval obžalovaný. Rozebírá, že obecně je tzv. ekonomické týrání jako protiprávní čin značně pochybné a zdůrazňuje, že o ekonomický útlak má jít jen v naprosto mimořádných až extrémních případech a v tomto ohledu odkazuje na bod 37 odůvodnění zrušujícího usnesení Nejvyššího soudu, když není ani odůvodněn závěr o donucení poškozené k půjčkám. Zásadní skuteností důležitou pro posouzení, zda se skutek stal či nikoli, považuje obžalovaný i to, že poškozená nikdy nebyla se zraněním způsobeným jinou osobou ošetřena, když ani z protokolu o prohlídce těla poškozené žádné poranění jmenované nevyplývá. Za neobvyklé pak považuje to, že rodiče poškozené ve věci odmítli vypovídat, tedy potvrdit verzi poškozené. Dále pak obžalovaný rozebírá závěry znaleckého posudku MUDr. Kryžánkové z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie a z jeho doplnku, poukazuje na jeho nedostatky, které rozebírá, stejně jako na nedostatky znaleckého posudku Mgr. Fechtnerové, znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví klinická psychologie. Argumentuje tím, že posttraumatickou stresovou poruchu nelze automaticky považovat za vážnou poruchu zdraví ve smyslu § 122 odst. 2 tr. zákoníku a v této souvislosti odkazuje na judikát Nejvyššího soudu sp. zn. 8 Tdo 751/2017. Dle přesvědčení obžalovaného však poškozená nebyla nijak omezena v běžném způsobu života, když chodila v minulosti do zaměstnání, byla v kontaktu s kamarádkami a docházela k lékařům. Její životní potřeba a sociální poměry neseznanly žádných zásadních změn. Mimo jiné právě k těmto skutečnostem proto navrhol provedení výsledku své matky V. B. Závěr soudu o těžké újmě na zdraví je proto dle obžalovaného nepřezkoumatelný. Nesprávné je dle jmenovaného i právní posouzení věci a výklad pojmu „týrání“. V otázce viny shrnuje, že jeho vina nebyla bez pochybností prokázána a je proto třeba respektovat zásadu *in dubio pro reo*, kterou výslovně zmínil také Nejvyšší soud v bodu 42 odůvodnění zrušujícího usnesení. Za zcela zásadní pak poukazuje aplikaci zásady *zákaz reformace in peius* vyplývající z ustanovení § 265s odst. 2 tr. řádu, která se vztahuje nejen na trest či náhradu újmy, ale také na skutková zjištění, která z doby před vydáním zrušujícího usnesení Nejvyššího soudu nelze již změnit v neprospěch obžalovaného tak, aby měnila rozsah a závažnost trestné činnosti. Tuto základní zásadu trestního práva však soud

I. stupně nijak nerespektoval. Dále pak obžalovaný cituje závěry Nejvyššího soudu obsažené v jeho zrušujícím usnesení v bodech 32, 35 43, 44 a 45, a uzavírá, že z ustanovení § 265s odst. 1 tr. řádu je soud I. stupně vázán právním názorem dovolacího soudu. Závěry vyslovené Nejvyšším soudem přitom dle obžalovaného platí i pro dokazování provedené soudem I. stupně. Nově provedené důkazy již nepřinesly a s ohledem na shora popsanou zásadu *zákazu reformatio in peius* ani nemohly přinést nic nového v neprospěch obžalovaného. Podstatnou část odvolání obžalovaný směřuje ve vztahu k výroku o trestu a v této souvislosti poukazuje na závěry znaleckého posudku MUDr. Tichého, který konstatoval, že při jednání obžalovaného měla být snížena jeho soudnost, a to vlivem prostých afektů. Navíc měly být v polovině stupnice vymizelé jeho ovládací schopnosti. Za této situace proto nelze argumentovat tím, že obžalovanému přitěžuje „jednání s rozmyslem“. Na obžalovaného je navíc třeba pohlížet jako na osobu netrestanou, dosud nebyl postižen ani za přestupek. Navíc se poškozené za své jednání omluvil, a to dopisem, který napsal ihned o vykazání 11. 7. 2018. Kromě toho obžalovaný od údajného dokončení trestného činu 24. 6. 2018 žije řádným životem, pracuje jako hostitel v hotelu pro rodiny s dětmi, ještě po zahájení trestního stíhání bydlel s poškozenou a choval se k ní dobře, za což jej ve své výpovědi pochválila sama poškozená. Samotný průběh trestního řízení a doba půl roku, kdy dokonce byl ve výkonu trestu, měly na obžalovaného nepochybně výchovný účinek. Nadto je třeba akcentovat, že obžalovaný je invalidní důchodce s dlouhodobými psychickými a proktologickými potížemi, které jsou doloženy ve spise. V případě, že by i přesto byl uznán vinným, by proto v jeho případě jistě postačoval výchovný trest s přiměřenou zkušební dobou. Pokud jde o přiznání náhrady nemajetkové újmy, obžalovaný opětovně vznáší námitky proti odbornému zaměření znalce MUDr. Kolaříka a poukazuje na to, že poškozené již byla jako oběti trestného činu přiznána peněžitá pomoc ve výši 200 000 Kč. V tomto rozsahu tedy přešel nárok oběti na stát (viz § 33 zák. č. 45/2013, o obětech trestných činů), proto tedy poškozené nemůže být v této části nárok na náhradu nemajetkové újmy pro ztrátu aktivní legitimace přisouzen. I přesto, že by odvolací soud uložil obžalovanému povinnost k náhradě nemajetkové újmy, pak žádá o možnost přiměřených splátek. V závěru podaného odvolání pak poukazuje na procesní pochybení spočívající v tom, že mu nebylo doručeno předvolání k hlavnímu líčení na 12. 10. 2023, obžalovaný tak neměl zachovánu lhůtu na přípravu na hlavní líčení, která má činit dle § 198 odst. 1 tr. řádu alespoň 5 pracovních dnů. Obžalovaný navíc ani neměl možnost seznámit se s obsahem protokolu o hlavním líčení ze dne 5. 9. 2023, který byl jeho obhájci zaslán pouhý den před konáním hlavního líčení, t. j. dne 11. 10. 2023. I přes tuto procesní vadu obžalovaný nutně netrvá na vrácení věci soudu I. stupně, aby nedocházelo k dalšímu prodlužování již tak dlouhého řízení. Za dostatečné odstranění vady bude považovat provedení výsledku jeho matky a přečtení obou jeho vyjádření. Navrhuje proto, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně v celém rozsahu zrušil, obžalovaného obžaloby zprostil a poškozenou odkázal s nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních. Pokud by odvolací soud dospěl k závěru, že je na místě věc vrátit soudu I. stupně, pak žádá, aby byla jeho věc projednána a rozhodnuta v jiném složení senátu, včetně jiného předsedy senátu.

5. Součástí podaného odvolání je i písemně zpracované **vyjádření samotného obžalovaného**, v němž jmenovaný rekapituluje průběh soužití s poškozenou, vyjadřuje se k doplňující výpovědi jmenované ze dne 5. 9. 2023, specifikuje, v čem považuje výpověď poškozené za lživou a nabízí soudu svoji vlastní verzi konfliktů a hádek. Vyjadřuje se i k psychickým problémům poškozené, jejich vzniku a průběhu a uzavírá, že po vykazání vše přehodnotil, poškozené se omluvil, napsal jí omluvný dopis a následně se po dobu společného soužití choval vzorně, načež po půl roce poškozená stáhla i podanou žádost o rozvod. Na tomto vyjádření obžalovaný setrval i v rámci veřejného zasedání o podaném odvolání, které zde přečetl.
6. Krajský soud z podnětu podaného odvolání a po doplnění dokazování **ověřeným vyjádřením matky obžalovaného V. B.** přezkoumal zákonnost a odůvodněnost výroků, proti

nimž odvolání směřuje, jakož i správnost postupu, kterého jeho vydání předcházelo, jak ukládá ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu, a posoudil věc následovně:

7. V první řadě je třeba uvést, že se odvolací soud touto věcí **zabývá již podruhé**.
8. Usnesením ze dne **8. prosince 2020, č. j. 13 To 287/2020-442, podle § 258 odst. 1 písm. b), c) tr. řádu zrušil rozsudek Okresního soudu v Kladně ze dne 20. 8. 2020, č. j. 2 T 6/2020-411**, a prvému soudu podle § 259 odst. 1 tr. řádu věc vrátil k novému projednání a rozhodnutí. Z odůvodnění zrušujícího usnesení je zřejmé, že obžalovaným napadený výrok o vině považuje odvolací soud **přínejmenším za předčasný** a z pohledu jím uplatněných výhrad **i za neobjektivní**. Prvému soudu vzhledem k tomu, že v podstatě jediným a zásadním usvědčujícím důkazem je výpověď poškozené, **uložil doplnit dokazování** doplňkem znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, oddělení psychiatrie za účelem zjištění, zda a kdy u poškozené došlo ke vzniku posttraumatické stresové poruchy, jak dlouho trvala, zda tato má charakter těžké újmy na zdraví a zejména, zda je její vznik výlučně v příčinné souvislosti s nevhodným chováním obžalovaného s tím, že se **ve věci nabízí** i provedení doplňujícího výsledku poškozené. Prvému soudu dále **uložil**, aby se důsledně vypořádal se subjektivní stránkou jednání obžalovaného a se všemi námitkami uplatněnými v podaných odvoláních a teprve poté ve věci rozhodl. Okresní soud **vyhověl pokynu** odvolacího soudu, doplnil dokazování doplňkem znaleckého posudku MUDr. Kryžánkové. Pokud neprovedl doplňující výslech poškozené B [REDACTED], vysvětlil důvody, proč tak neučinil. Nalézací soud odmítl i uplatněné procesní námitky, týkající se jednak toho, že s poškozenou bylo orgány přípravného řízení zacházeno jako se zvláště zranitelnou obětí a tato byla z důvodů obav z obžalovaného, které mimochodem opakovaně v rámci trestního řízení specifikovala, vyslýchána ve zvláštní výsledkové místnosti odděleně od obhájce obžalovaného, a odmítl i opakované námitky podjatosti vůči znalkyni MUDr. Janě Kryžánkové či opakované námitky vůči odbornosti znalce MUDr. Vladimíra Kolaříka. Okresní soud o těchto námitkách rozhodl a odvolací soud se zcela s argumentací prvního soudu ztotožnil.
9. Podruhé ve věci rozhodl **Okresní soud v Kladně rozsudkem ze dne 2. 11. 2021, č. j. 2 T 6/2020-532**, kdy obžalovaného uznal vinným zažalovaným zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, 2 písm. b), d) trestního zákoníku a odsoudil jej podle § 199 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 4 let pro jehož výkon obžalovaného zařadil podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku do věznice s ostrahou. Současně obžalovaného podle § 228 odst. 1 tr. řádu zavázal, aby nahradil poškozené R [REDACTED] B [REDACTED], nar. [REDACTED], náhradu nemajetkové újmy na zdraví odpovídající ztížení společenského uplatnění ve výši 406 376 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10% ročně, počínaje od 16. 10. 2019 do zaplacení, a náhradu nemajetkové újmy odpovídající ochraně osobnosti ve výši 100 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10% ročně, počínaje od 16. 10. 2019 do zaplacení. K odvolání obžalovaného a poškozené R [REDACTED] B [REDACTED] **Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 2. 2022, č. j. 13 To 36/2022-601**, napadený rozsudek **částečně zrušil, a to ve výroku o trestu a náhradě nemajetkové újmy** a znovu ve věci rozhodl tak, že obžalovaného za spáchání zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1 2 písm. b), d) tr. zák. odsoudil k trestu odnětí svobody v trvání 2 let, pro jehož výkon jej zařadil do věznice s ostrahou. Změnil i povinnost obžalovaného k náhradě nemajetkové újmy poškozené R [REDACTED] B [REDACTED], když obžalovaného podle § 228 odst. 1 tr. řádu zavázal této zaplatit náhradu nemajetkové újmy na zdraví odpovídající ztížení společenského uplatnění ve výši 406 376 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně počínaje od 10. 6. 2019 do zaplacení, a náhradu nemajetkové újmy odpovídající ochraně osobnosti ve výši 100 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně počínaje od 10. 6. 2019 do zaplacení. **Rozsudek tak nabyl právní moci dne 22. 2. 2022**
10. K dovolání obžalovaného **Nejvyšší soud svým usnesením ze dne 12. 10. 2022, č. j. 7 Tdo 800/2022-735**, podle § 265k odst. 1 **zrušil jak rozsudek Krajského soudu v Praze ze**

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

dne 22. 2. 2022, sp. zn. 13 To 36/2022, tak i rozsudek Okresního soudu v Kladně ze dne 2. 11. 2021, sp. zn. 2 T 6/2020, jakož i všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a podle § 265l odst. 1 tr. řádu přikázal Okresnímu soudu v Kladně, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Současně vydal příkaz k okamžitému propuštění obžalovaného z výkonu trestu, který vykonával od 7. 4. 2022 do 12. 10. 2022. Z odůvodnění zrušujícího usnesení vyplývá, že Nejvyšší soud shledal důvodnými námitky obžalovaného, pokud namítal pochybení v právním posouzení jednání jako zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, 2 písm. b), d) tr. zákoníku, zejména s ohledem na nenaplnění znaku týrání **(bod 32)** Okresnímu i krajskému soudu vytkl, že se dostatečně nezabývaly intenzitou jednání obžalovaného, četností útoků, což nebylo ve skutkové větě popsáno a má to dle Nejvyššího soudu význam za situace, kdy jednání obžalovaného mělo trvat velmi dlouhou dobu. Dále dle přesvědčení Nejvyššího soudu soudy, a to ani za pomoci znalců nevysvětlily, proč na rozdíl od většiny případů týrání, kde agrese pachatele postupně roste (nebo alespoň setrvává na stejné úrovni), a zpravidla přechází od psychického týrání k fyzickému a následně graduje, se v tomto případě agresivita snižovala a po dřívějším fyzickém napadání docházelo posléze po řadu let už pouze k psychickému tlaku, přičemž o gradaci jednání v uvedeném smyslu nelze hovořit ani při uvážení posledního incidentu, což byla dle Nejvyššího soudu pouze jeho emotivní reakce na její rozhodnutí rozvést se. Nejde tedy rozhodně o obvyklé vyvrcholení typického týrání, např. závažným fyzickým napadením **(bod 35)**. Následně se pak Nejvyšší soud zabíral problematikou tzv. ekonomického útisku s tím, že podoby týrání může nabýt jen ve zcela výjimečných až extrémních případech. V souvislosti s tím poukazuje na to, že poškozená měla dispoziční oprávnění k účtu, kam posílala finanční prostředky, k účtu měla i vlastní bankovní kartu, navíc mohla peníze vkládat na jiný účet, případně si z účtu peníze vybírat apod. a v této souvislosti soudům vytýká, že se nezabývaly tím, jaké půjčky si poškozená byla nucena vzít a k čemu byly tyto prostředky použity **(bod 37)**. Soudům vytýká, že dostatečně nevyložily, v čem shledávají v jednání obžalovaného vyšší stupeň hrubosti, necitelnosti či bezohlednosti a z čeho dovodily, že poškozená po celé stíhané období pocítovala jednání obžalovaného jako těžké přikorí a konkrétně která **(bod 39)**. Dále pak Nejvyšší soud konstatuje, že byť byly u poškozené znalkyněmi konstatovány psychické problémy, včetně symptomů, které naplňují kritéria posttraumatické stresové poruchy, které souvisejí s průběhem manželství, neznamená to ještě, že zjištěné a popsané jednání je skutečně týráním ve smyslu trestního práva. Nadto dle přesvědčení Nejvyššího soudu nebyla znalkyně schopna určit, kdy přesně tato posttraumatická stresová porucha u poškozené nastala, přičemž s ohledem na výpověď poškozené vzbuzuje otázku, zda nezačala vznikat až po posledním konfliktu dne 24. 6. 2018. **(bod 40)** Z důvodů výše konstatované nedostatečnosti skutkových zjištění, proto dle Nejvyššího soudu nemůže obstát ani závěr soudů o naplnění skutkové podstaty zažalovaného zločinu. **Proto bude třeba vyjasnit způsob, intenzitu, četnost a časový rámec jednotlivých způsobů jednání obžalovaného, to vše při respektování zásady *in dubio pro reo* (bod 42)** Konečně poukazuje na to, že by se měly soudy zabývat otázkou subsidiarity trestní represe a principem ultima ratio, z něhož vyplývá, že trestněprávní řešení je nejzazší prostředek k ochraně právního řádu **(bod 43, 44)**. Konečně Nejvyšší soud konstatuje, že ačkoli bylo zjištěno, že dle psychologického profilu je obžalovaný despota, dominoval ve vztahu, manipuloval s poškozenou a choval se často vůči ní nepříjemně, čemuž se poškozená, jež je submisivní povahy až nemístně podřizovala, pouze tento vztah nezakládá trestní odpovědnost obžalovaného, ač je takové jednání z hlediska morálního nesprávné a odsouzeníhodné **(bod 45)**.

11. **Po zrušení věci Nejvyšším soudem** okresní soud doplnil dokazování znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví klinické psychologie, v rámci hlavního líčení vyslechl jeho zpracovatelku Mgr. Hanu Fechtnerovou a k výhradám konstatovacím shora znovu vyslechl poškozenou R. [REDAKCE] Ba [REDAKCE]. Současně doplnil dokazování aktualizovaným opisem rejstříku trestů obžalovaného a k návrhu obžalovaného i opisem rejstříku trestu poškozené.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

12. Pokud jde o uplatněné **procesní námitky** o nedodržení zákonné pěti denní lhůty k přípravě na hlavní líčení dne 12. 10. 2023 vyplývající z ustanovení § 198 odst. 1 tr. řádu a nedostatečný časový prostor obžalovaného k prostudování protokolu o hlavním líčení ze dne 5. 9. 2023, tyto nemohou obstát. Lhůtu pěti pracovních dnů k přípravě na hlavní líčení ve smyslu ustanovení § 198 odst. 1 tr. ř. je nutno zachovat i v případě, že se hlavní líčení koná po zrušení původního rozhodnutí odvolacím, resp. v daném případě Nejvyšším soudem a vrácení věci soudu prvního stupně. **Tato lhůta zachována byla**, neboť předvolání k hlavnímu líčení nařízenému na 5. 9. 2023 obžalovaný osobně převzal (viz obžalovaným vlastnoručně podepsaná doručenko na čl. 820) dne 12. 6. 2023. Hlavní líčení bylo za účelem provedení dalších důkazů a předvolání obžalovaného (část hlavního líčení konána na výslovnou žádost v nepřítomnosti obžalovaného) **odročeno na 12. 10. 2023**. Ze spisového materiálu vyplývá, že doručení obžalovanému nebylo vykázáno, nicméně o termínu jeho konání byl telefonicky vyrozuměn 10. 10. 2023. Po zahájení odročeného hlavního líčení byl obžalovaný po uplatnění výše uvedené výhrady předsedou senátu řádně poučen o tom, že **u odročeného hlavního líčení není nutno zákonnou pěti denní lhůtu k přípravě dodržet**. Takový postup považuje odvolací soud za zcela správný a zákonný, neboť skutečně soudní praxe vychází z toho, že pětidenní lhůtu pro doručení předvolání resp. vyrozumění o hlavním líčení není třeba dodržovat při odročeném hlavním líčení, neboť byla-li u obžalovaného zachována lhůta k přípravě k prvnímu nařízenému hlavnímu líčení a nedošlo-li od této doby ve stavu řízení a v posuzování věci k žádným změnám, není zapotřebí obžalovanému již opětovně poskytovat další lhůtu k přípravě. To platí zejména v případě, že obžalovanému bylo od počátku známo, pro který trestný čin je stíhán, přičemž měl v řízení před soudem dostatek času k přípravě své obhajoby, tak jako v tomto případě (viz **usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2010 sp. zn. 6 Tdo 844/2010**). Z uvedených důvodů proto nemohla námitka obžalovaného obstát. Nemohla obstát ani další výše konstatovaná námitka, neboť obžalovaný výslovně o zaslání protokolu o průběhu předchozího hlavního líčení nepožádal. Nadto obžalovanému nic nebránilo v tom, aby se kdykoli dostavil na příslušný okresní soud a zde nahlédl do spisového materiálu, event. požádal soud či svého obhájce o jeho zaslání, což neučinil.
13. Dále je třeba konstatovat, že okresní soud, pokud konstatoval, že i po doplněném dokazování zůstává důkazní situace nezměněná, stejná (ve smyslu stanovených skutkových závěrů) jako byla v době předchozího rozhodnutí soudu, pak nepochybil. Dokazování nebylo zaměřeno na prokazování **dalšího** nevhodného, resp. nedovoleného chování obžalovaného, ostatně takový postup by byl v rozporu se *zásadou zákazu reformace in peius*, ale v intencích výhrad Nejvyššího soudu **směřoval k upřesnění způsobu, intenzity, četnosti a časového rámce jednotlivých způsobů jednání obžalovaného**. Upravil-li s ohledem na závěry provedeného dokazování skutková zjištění tak, jak je z výroku napadeného rozsudku zřejmé, pak takový postup nelze považovat za v rozporu se *zásadou zákazu reformace in peius*. Z popisu skutkových zjištění naopak vyplývá, že nalézací soud část skutkových zjištění oproti původnímu výroku vypustil. Okresní soud dle přesvědčení odvolacího soudu postupoval při hodnocení všech ve věci provedených důkazů velmi citlivě, zodpovědně, logicky a věcně správně, a pokud založil své **skutkové závěry** na opakované a v zásadních bodech shodné a přesvědčivé výpovědi poškozené, která popsala od kdy a jakým závadovým způsobem se k ní obžalovaný choval, i **jak úkorně** toto jednání vnímala, pak nepochybil. Poškozená popsala průběh soužití s obžalovaným, v podstatě od samého počátku soužití hovořila o výbušné a cholerické povaze obžalovaného, kterého rozčílily i jen maličkosti, kvůli kterým začal hned rvát, nadávat, fyzicky ji napadat způsobem ve spise uvedeným či ji psychicky deptat a ponižovat. Výpověď poškozené je konzistentní a ani odvolací soud neshledal žádné skutečnosti, které by věrohodnost poškozené snižovaly. Uvedla-li poškozená, že ji obžalovaný v intervalech specifikovaných ve výrokové části rozsudku a v situacích zde prezentovaných jednak fyzicky napadal, jednak zesměšňoval, vyčítal jí její neschopnost, opakovaně ji dehonestoval tím, že ničemu nerozumí a častoval ji nadávkami, že je

zasraná kunda, zmrda, či píča, či ji opakovaně na několik hodin zamykal do koupelny, ohrožoval nožem, či ji dne 24. 6. 2018 napadl tak, jak je popsáno ve výroku napadeného rozsudku, pak takové jednání rozhodně nelze ani dle odvolacího soudu považovat za víceméně běžné či obvyklé chování v rámci problematického manželského soužití, či pouze za neadekvátní reakci obžalovaného na zjištění, že se s ním hodlá poškozená rozvést. Naopak takové chování obžalovaného dle odvolacího soudu odpovídá vzniklé situaci, snaze obžalovaného poškozenou nadále ovládat a manipulovat s ní a zejména pak psychologickému profilu jmenovaného. S ohledem na četnost takových útoků nelze hovořit ani o tom, že se jednalo o incidenty náhodné či ojedinělé. Odvolací soud rovněž nemá pochybnosti ani o tom, že byla poškozená jednáním obžalovaného vystavena i ekonomickému útisku. Jak je ze spisového materiálu zřejmé, obžalovaný prakticky od r. 2011 nepracoval a finanční situace rodiny tak byla závislá výlučně na pracovním příjmu poškozené, případně dávkách v nezaměstnanosti. Poškozená opakovaně a věrohodným způsobem popsala, že rodinné finance spravoval výlučně obžalovaný, poškozená musela své pracovní příjmy zasílat na jeho účet, musela si vždy od něho vyžádat platební kartu, kterou sama nemohla disponovat, přičemž to byl výlučně on, kdo s uvedenými financemi hospodařil, kdo jí říkal co má nakoupit, zatímco on si kupoval věci dle vlastního uvážení, poškozená se musela obžalovanému zpovídat co a proč koupila, musela obžalovanému předkládat účtenky a pokud si chtěla pro sebe koupit nějaké oblečení, musela si jít vyprosit peníze k rodičům s tím, že když toto odmítla, byla opět napadána vulgárními výroky konstatovanými shora. Takové jednání ani dle přesvědčení odvolacího soudu nelze považovat za běžné rozdělení rolí manželů při hospodaření se společnými prostředky, jak je namítáno.

14. Jak již bylo konstatováno v původním řízení, nelze výpověď poškozené považovat za důkaz ojedinělý, neboť prakticky stejný vzorec chování obžalovaného popisoval i jejich společný syn – svědek L. B. To, že svědek byl přítomen pouze ojedinělým fyzickým či slovním útokům ze strany obžalovaného rozhodně nevylučuje, že poškozená nemohla být a nebyla takovému jednání ze strany obžalovaného vystavena bez přítomnosti dalších osob a že se tak dělo dlouhodobě. Poškozená věrohodným způsobem popsala, proč se s uvedeným jednáním obžalovaného nikomu nesvěřila, že se za jednání, kterému byla vystavena, styděla, jakož i to, kdy a proč se odhodlala k návštěvám intervenčního centra pro týrané ženy (září 2017), kde byla podrobena skupinové terapii a kdy a proč se již konečně rozhodla ukončit soužití s obžalovaným a spáchání trestné činnosti oznámit. Takový postoj poškozené není v obdobných případech ojedinělý a je naprosto pochopitelný, zvláště pak bylo-li znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie spolehlivě zjištěno, že poškozená byla v důsledku dlouhodobého psychického a fyzického týrání ze strany obžalovaného **stížena specifickou formou posttraumatické stresové poruchy, tzv. syndromem týrané osoby v rámci domácího násilí**, která je charakterizována hlavně sníženou schopností efektivně reagovat na prožité násilí. Znalkyně zcela jednoznačně uzavřela, že mezi poškozenou a obžalovaným je patrný model moci a dohledu nad obětí, což je pro uvedený druh trestné činnosti naprosto typické. Tak lze i dle odvolacího soudu vysvětlit chování poškozené, která dlouhodobě výše popsané násilné, ponižující a dehonestující chování obžalovaného, a to i za cenu postupně se zhoršujícího vlastního psychického zdraví snášela, proč dokonce opakovaně stáhla již podanou žádost o rozvod, případně proč vzala zpět souhlas s trestním stíháním obžalovaného. Doplnkem znaleckého posudku bylo jednoznačně a beze vší pochybností prokázáno, že původ psychických obtíží poškozené, jejichž počátky spadají již do r. 2012, které znalkyně označila již jako příznaky rozvíjející se posttraumatické stresové poruchy, je výlučně v příčinné souvislosti s výše uvedeným jednáním obžalovaného, kdy poškozená právě z důvodů nebezpečného ohrožujícího chování ze strany jmenovaného nebyla schopna čelit tlakům v zaměstnání (viz poškozenou uváděná šikana na pracovišti). Znalkyně také jednoznačně uvedla, že posttraumatická stresová porucha je chronické onemocnění, které může vést, a u poškozené se tak stalo, až ke změně osobnosti, přičemž je vysoce pravděpodobné, že onemocnění **zanechá trvalé následky** v podobě přetrvávající změny osobnosti jmenované. Průběh nemoci je chronický, s výkyvy a obtížně

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

léčitelný a postihuje všechny důležité aspekty života poškozené, tedy její život duševní, vztahový i profesní. Potíže, kterými poškozená aktuálně trpí, jsou v podstatně nevratné. V tomto smyslu uplatněné námitky obžalovaného proto považuje odvolací soud za zcela neodůvodněné. Z nově vypracovaného znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví klinické psychologie bylo navíc a mimo jiné prokázáno, že u poškozené, jejíž intelektová úroveň odpovídá pásmu podprůměru je patrné nadměrně obětavé chování, chronické podřizování vlastních potřeb potřebám ostatních lidí, poškozená má sníženou schopnost těžit se z příjemných zkušeností, potřeby ostatních zásadně považuje za důležitější než vlastní, její sebevědomí a sebehodnocení je výrazně sníženo a jsou u ní patrné i pocity méněcennosti. Vnímání a reprodukce prožitého u ní může být zkreslena osobnostní nezralostí a dlouhodobým stresem. V žádném případě však u poškozené nebyly shledány sklony ke konfabulacím, její obecná věrohodnost je plně zachována. Tento psychologický profil poškozené i dle odvolacího soudu dostatečným způsobem vysvětluje, proč poškozená dlouhá léta jednání obžalovaného tolerovala (doufala, že se změní) a fakticky i za cenu vzniklých psychických obtíží snášela a proč vzala zpět i původně podanou žádost o rozvod. Následky na psychice poškozené (aktuálně patrné depresivně úzkostné prožívání) byly dle znalkyně **výlučně důsledkem jednání obžalovaného**.

15. Na těchto závěrech s ohledem na výše uvedené dle odvolacího soudu nemůže nic změnit ani u odvolacího soudu čtené úředně ověřené prohlášení matky obžalovaného V. B. ze dne 5. 9. 2023, z něhož mimo jiné vyplývá, že se nikdy ani poškozená sama ani její rodiče nezmiňují o tom, že by mezi obžalovaným a poškozenou docházelo k hádkám či násilí a popřela, že by kdy s poškozenou nějaký incident řešila. Ke společenskému životu poškozené se vyjádřila v tom směru, že se svobodně účastnila různých televizních soutěží a programů, kde byla i úspěšná, má herecké schopnosti a pláč používá jako zbraň ve svůj prospěch. Za irrelevantní považuje odvolací soud, pokud poškozená nepřiznala, že byla v minulosti soudně projednávána, zvláště pak, pokud ve vztahu k tomuto odsouzení (2006) je třeba na jmenovanou hledět, jako by soudně trestána nebyla. Odvolací soud se proto plně ztotožňuje s odůvodněním napadeného rozsudku, na které v plném rozsahu odkazuje.
16. Pravidlo *in dubio pro reo* znamená, že není-li v důkazním řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. jsou-li přítomny důvodné pochybnosti ve vztahu ke skutku či osobě pachatele, jež nelze odstranit ani provedením dalšího důkazu, nutno rozhodnout ve prospěch obviněného (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I. ÚS 733/01). Takové pochybnosti však ani odvolací soud neshledal.
17. S ohledem na fakt, že k zažalovanému jednání docházelo mezi partnery, v domácím prostředí, většinou beze svědků a za zavřenými dveřmi, bylo třeba, aby okresní soud věnoval hodnocení věrohodnosti výpovědi obžalovaného, na straně jedné, i poškozené, na straně druhé, značnou pozornost. Tuto svoji povinnost splnil dle odvolacího soudu okresní soud beze zbytku. Nadto je třeba konstatovat, že **hodnocení důkazů** je výhradním právem nalézacího soudu a odvolacímu soudu je dovoleno do tohoto procesu vstupovat pouze tehdy, pokud závěry, které jsou z hodnocení provedených důkazů vyvozovány, nemají oporu v provedených důkazech, či pokud odporují pravidlům formální logiky, což není tento případ.
18. Okresní soud nepochybil, pokud bezpečně prokázané jednání obžalovaného posoudil po **právní stránce** jako zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. b), d) tr. zákoníku. Nutno připomenout, že v obecné rovině se takového zločinu dopustí ten, kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společném obydlí a takovým činem způsobí **těžkou újmu** a páchá takový čin **po delší dobu**, přičemž týráním se rozumí zlé nakládání s osobou blízkou nebo jinou osobou žijící s pachatelem ve společném obydlí vyznačující se vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalostí, které tato osoba pociťuje jako těžké příkoří. Při pokračování v páchání takového činu po delší dobu se musí jednat o časový úsek řádově v měsících, kdy platí, že čím méně intenzivní bude týrání, tím delší dobu bude muset takové zlé nakládání trvat a naopak. Vzhledem k tomu, že v daném případě je týranou osobou manželka

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kulhavá

obžalovaného a že se tak dělo ve společném obydlí v období nejméně od 1. 7. 2004 do 24. 6. 2018, je po formální stránce skutková podstata uvedeného zločinu naplněna, neboť není pochyb o tom, že se tak dělo po delší dobu. Skutková podstata uvedeného zločinu byla dle odvolacího soudu naplněna i po stránce materiální, neboť prokázaný způsob, četnost a intenzita útoků ze strany obžalovaného jednoznačně svědčí o dlouhodobém zlém nakládání s poškozenou, které se v intencích výše uvedeného zákonného ustanovení vyznačuje jak trvalostí, tak zejména vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti, který i odvolací soud spatřuje v prakticky nepřetržitým vulgárním napadání poškozené, výčitkách, zesměšňování a dalším dehonestujícím chování obžalovaného, které mělo na psychiku poškozené zásadní negativní dopad, čehož si obžalovaný nemohl nevšimnout. Nelze souhlasit s názorem (nikoli právním názorem) vysloveným ve zrušujícím usnesení Nejvyššího soudu, že pokud došlo v průběhu let ke změně převážně fyzického týrání na týrání převážně psychické, že tím nutně muselo dojít ke snižování agrese obžalovaného vůči poškozené, když u tohoto typu trestné činnosti zákon předpokládá naopak její gradaci. Z výše uvedeného zcela jednoznačně vyplývá, že obžalovaný uplatňoval nad poškozenou moc a kontrolu, což jsou klíčové znaky domácího násilí, byť se jedná o relativně atypickou formu domácího násilí, která bývá v teorii označována jako „mentální tortura“, kdy jednotlivé incidenty samy o sobě mohou působit bagatelně, tvoří-li však pro své opakování a dlouhodobost typický rámec vztahu blízkých osob, navozují asymetrické soužití a vedou k silně traumatizujícím dopadům na oběť, aniž by docházelo k častému či intenzivnímu fyzickému násilí. Dlouhodobá vztahová psychická traumatizace poškozené vedla u poškozené k vzniku závažných a do současné doby přetrvávajících psychických obtíží, jejichž počátky spadají již do r. 2012, které znalkyně označila již jako příznaky rozvíjející se posttraumatické stresové poruchy, jejíž vznik je **vylučně v příčinné souvislosti** s výše uvedeným jednáním obžalovaného. Za situace, kdy objektivně zjištěná posttraumatická stresová porucha v oblastech konstatovaných shora zásadním způsobem zasahovala a omezovala poškozenou v obvyklém způsobu života a prakticky ji omezuje do současné doby, okresní soud nepochybil, pokud tuto skutečně kvalifikoval **jako těžkou újmu na zdraví** v intencích výše uvedeného zákonného ustanovení. S ohledem na závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, z nichž je zřejmé, že je u obžalovaného patrná smíšená porucha osobnosti (motivace páčání trestné činnosti vycházela z osobnostních rysů obžalovaného, jeho reaktivity, životního stylu a názorů), v jejímž důsledku byly právě ovládací schopnosti sníženy částečně, asi v polovině stupnice mezi schopnostmi zcela zachovalými a zcela vymizelými, okresní soud nepochybil ani v tom, pokud uzavřel, že je obžalovaný za své jednání **plně trestně odpovědný**. Kromě toho nelze nezmínit, že si obžalovaný nevhodnosti a závadovosti svého jednání vůči poškozené musel být a byl vědom, když toto jednak ospravedlňoval rodinnou predispozicí a jednak zcela vědomě změnil model svého chování závadového vůči poškozené z původně převážně fyzického na převážně psychické týrání. Právě takové chování nelze vzhledem k jeho charakteru, intenzitě a době páčání považovat pouze za méně společensky závadné, byť morálně nesprávné a odsouzeníhodné.

19. Pokud jde o zpochybňovaný **výrok o trestu**, okresní soud se snažil posoudit všechna hlediska rozhodná pro volbu druhu i výměry trestu, nicméně je třeba konstatovat, že při tomto procesu hodnocení nebyl dostatečně důsledný. Je sice pravdou, že při stanovení stejných skutkových závěrů byl obžalovanému původně po zrušení rozsudku nalézacího soudu ze dne 2. 11. 2021, č. j. 2 T 6/2020-532, rozsudkem odvolacího soudu ze dne 22. 2. 2022, č. j. 13 To 36/2022-601, postih obžalovaného z původních 4 let odnětí svobody, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou, zmírněn na nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 2 let, nicméně nutno vzít v úvahu, že poté došlo k tomu, že odsouzený do doby, než byl z výkonu trestu na příkaz Nejvyššího soudu propuštěn, vykonal trest odnětí svobody v trvání cca 6 měsíců, a to od 7. 4. 2022 do 12. 10. 2022. Nadto nebylo k osobě obžalovaného od doby ukončení spáchané trestné činnosti do současné doby zjištěno nic negativního, obžalovaný nebyl znovu soudně trestán a nebyl ani projednáván pro přestupek. Oproti původnímu řízení je také zaměstnán. S přihlédnutím k těmto skutečnostem a zejména faktu, že na výchovu obžalovaného již bylo

působeno i částečně vykonaným nepodmíněným trestem odvolací soud uzavřel, že takový postih je **nepřiměřeně přísný** a je třeba jej korigovat.

20. Vzhledem k výše uvedenému má odvolací soud za to, že nápravy obžalovaného lze dosáhnout uložením **výchovného trestu** nespojeného s jeho přímým výkonem. Postih obžalovaného spočívající v **trestu odnětí svobody v trvání 2 let** s podmíněným odkladem **na zkušební dobu 3 let** považuje odvolací soud s ohledem na okolnosti případu, osobnost obžalovaného a zejména pak možnosti jeho nápravy za dostatečný a zákonný. Omluvný dopis obžalovaného poškozené, jako polehčující okolnost však odvolací soud neakceptoval, neboť vzhledem k postoji obžalovaného ke spáchané trestné činnosti je evidentní, že jde pouze o účelový krok směřující k výhodě při rozhodování o druhu a výměře trestu.
21. Pro úplnost lze dodat, že krajský soud se zabýval rovněž tím, zda byly v dané věci splněny zákonné podmínky pro aplikaci principu *ultima ratio* podle § 12 odst. 2 tr. zákoníku a dospěl k závěru o jeho zjevné neopodstatněnosti. V této souvislosti se sluší připomenout stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu sp. zn. Tpjn 301/2012 Sb., které zcela jasně a srozumitelně definuje předpoklady pro uplatnění této zásady. Zjednodušeně řečeno, tato zásada najde své uplatnění až v případě, kdy je jednoznačně prokázáno, že skutek naplňuje všechny znaky trestného činu a zároveň jsou zde okolnosti svědčící o tom, že společenská škodlivost takového jednání je natolik nízká, že nedosahuje intenzity ani běžně se vyskytujících trestných činů obdobné povahy. V nyní posuzovaném případě ovšem takové podmínky zejména vzhledem k době páčání trestné činnosti a způsobenému následku na psychickém zdraví poškozené nebyly shledány. Navíc absence doznání, kritického náhledu na spáchanou trestnou činnost a z toho vyplývající sebereflexe, aplikaci tohoto principu vylučují. Za dané situace by bylo jeho uplatnění nejen nevhodné, ale zjevně neúčelné.
22. Odvolací soud přezkoumal i zpochybňovaný **adhezní výrok**, jímž byl obžalovaný zavázán nahradit poškozené R. [REDAKCE] B. [REDAKCE], nar. [REDAKCE], náhradu nemajetkové újmy na zdraví odpovídající ztížení společenského uplatnění ve výši 406 376 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně počínaje od 10. 6. 2019 do zaplacení, a náhradu nemajetkové újmy odpovídající ochraně osobnosti ve výši 100 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně počínaje od 10. 6. 2019 do zaplacení, nicméně ani tento nemohl za dané důkazní situace obstát. Je evidentní, že uvedený výrok nalézací soud prakticky převzal z rozsudku odvolacího soudu ze dne 22. 2. 2022, č. j. 13 To 36/2022-601. Nalézací soud evidentně přehlédl, že **rozhodnutím Ministerstva spravedlnosti ČR ze dne 31. 3. 2022, č. j. MSP-275/2019-ODSK-OTC/15**, byla poškozená podle § 24 odst. 1 písm. b), § 28 odst. 1 písm. b), odst. 2 zák. č. 45/2013 Sb., s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2019, č. j. 9As 423/2018-29 **peněžitá pomoc ve výši 200 000 Kč**. Z odůvodnění uvedeného rozhodnutí vyplývá, že žadatelka, tedy poškozená, splňuje všechny zákonem stanovené podmínky k tomu, aby ji bylo možné považovat za oběť dle § 24 odst. 1 písm. b) zák. č. 45/2013 Sb., jmenované byla jednáním obžalovaného způsobena těžká újma na zdraví ve smyslu § 24 odst. 3 písm. i) cit. zákona, žádost byla podána včas a k tomu oprávněnou osobou. V průběhu šetření nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by poskytnutí peněžité pomoci ve smyslu § 27 cit. zák. vylučovaly. Zjištěno dále bylo, že požadavky jmenované na přiznání nemajetkové újmy spočívající ve ztížení společenského uplatnění ve výši 406 376 Kč s příslušným úrokem a ve výši 100 000 Kč byly této pravomocně přiznány a nebyly ji, ani byť jen částečně nahrazeny. V závěru rozhodnutí byla jmenovaná upozorněna, že podle § 33 zák. č. 45/2013 Sb. přechází poskytnutím peněžité pomoci nárok oběti na náhradu škody nebo nemajetkové újmy vůči pachateli na stát, a to v rozsahu poskytnuté peněžité pomoci, což znamená, že v rozsahu částky jež ji byla poskytnuta coby peněžitá pomoc, ztrácí poškozená jako oběť aktivní legitimaci k tomu, aby se v tomto rozsahu domohla proti pachateli, tedy obžalovanému přiznání náhrady nemajetkové újmy. Z uvedených důvodů proto odvolací soud požadavek poškozené na náhradu nemajetkové újmy ve výši 406 376 Kč za ztížení společenského uplatnění o **přiznanou a vyplacenou peněžitou pomoc ve výši 200 000 Kč**

snížil, takže poškozené **přiznal toliko 206 376 Kč** se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně počínaje od 10. 6. 2019 do zaplacení, a náhradu nemajetkové újmy odpovídající ochraně osobnosti ve výši 100 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně počínaje od 10. 6. 2019 do zaplacení. Zde odvolací soud za nutné připomenout, že se obžalovaný o uvedených nárocích poškozené dověděl až v den konání prvního hlavního líčení dne 9. 6. 2020, proto přiznal poškozené úroky z prodlení teprve ode dne následujícího po uvedeném datu, t. j. teprve ode dne 10. 6. 2020.

23. Z výše uvedených důvodů proto bylo ve věci rozhodnuto, jak shora ve výroku tohoto rozsudku uvedeno.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek **přípustný**.

Proti tomuto usnesení **lze** podat **dovolání** k Nejvyššímu soudu v Brně, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti němuž dovolání směřuje, podáním u soudu, který ve věci rozhodoval v I. stupni. Dovolání lze podat pouze z důvodů uvedených v § 265b tr. řádu. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí, a to ve prospěch či v neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může podat dovolání pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání za dovolání nepovažuje, byť by bylo takto označeno.

Praha 20. února 2024

JUDr. Lucie Černá v. r.
předsedkyně senátu